

EXCURSIÓ A L'ALT PENEDE'S

CASTELL DE MEDIONA - TURÓ DE LES CLIVELLERES

Data: DIUMENGE 27 DE GENER DE 2019

Hora de sortida: 8 DEL MATÍ

Desplaçament: AMB COTXES PARTICULARS

Lloc de sortida: APARCAMENT DEL PARC DEL GARRAF

Coordinadors de la sortida:

Xavier Caba i Silvia Rovira

Horaris previstos:

07.50 h - Trobada a l'aparcament del Parc del Garraf.

08.00 h - Sortida en direcció al Castell de Mediona (Alt Penedès).

08.45 h - Arribada al Castell de Mediona.

09.15 h - Inici de l'excursió.

11.00 h - Turó de les Clivelleres.

13.00 h - Arribada al Castell de Mediona.

13.15 h - Inici visita guiada al Castell i voltants.

14.30 h - Dinar.

17:00 h - Retorn cap a casa!!

Material necessari (què cal portar):

Menjar i aigua: Caldrà portar l'esmorzar, el dinar (OPCIONAL si no us quedeu a dinar al castell) i el que us calgui d'avituallament durant l'excursió (fruits secs, fruita, barretes...). L'excursió serà durant el matí, arribarem als cotxes al voltant de les 14 h, podrem dinar tots junts al final de l'excursió o anar a dinar a casa. Recomanem que porteu aigua ja que no trobarem fonts durant la ruta.

Roba: L'excursió es fa a l'hivern, recomanem diverses capes per tal de poder-se adaptar a la climatologia, sense oblidar la roba d'abric.

Calçat adequat: Botes de muntanya de canya mitjana o alta per protegir bé el peu i el turmell.

Documentació: Targeta federativa i document d'identitat, targeta de la Seguretat Social, etc.

Altres materials recomanats: Prismàtics.

Detalls de la sortida:

Sortirem de Vilanova a les 8 del matí, per anar cap al Castell de Mediona. Des d'allà farem una excursió circular que en portarà fins al Turó de les Clivelleres, un balcó amb una vista espectacular sobre la plana del Penedès. De tornada farem una visita guiada a les restes del castell, amanida d'interessants històries i llegendes. Acabada la visita, qui ho vulgui, podrà quedar-se a dinar al mateix castell, amb un menú a base de plats a la brasa.

Descripció del recorregut en cotxes:

El punt de sortida és al **pàrquing del Parc del Garraf**, per anar fins al Castell de Mediona us recomanem la següent ruta:

Preneu la C-15 direcció Igualada, passat Vilafranca del Penedès, preneu la sortida Sant Pere de Riudebitllers/Sant Quintí de Mediona. A la rotonda, preneu la tercera sortida direcció Sant Quintí de Mediona, una vegada hi arribem, el creuem seguint la carretera i al cap d'uns 2,5 km prenem una desviació a l'esquerra que indica Can Verdaquer/Castell de Mediona. La carretera baixa cap a can Xamaio i després comença a pujar cap a Can Verdager. Una vegada passat Can Verdager, la carretera comença a baixar de nou, després d'un revolt tancat a esquerres, amb vistes al Castell, veurem que la carretera s'eixampla una mica, en aquest punt surt un camí encimentat a la dreta al costat d'un pal amb indicador de color verd. Seguint aquest camí arribarem fins al Castell de Mediona, des d'on iniciarem l'excursió.

Resum de l'itinerari:

Castell de Mediona (410m) – Riera de Mediona (370m)– Parellades de l'Obac - Turó de les Clivelleres (744m) – Les Clivelleres (680m)- Solell de les Clivelleres – Can Verdaguer – Castell de Mediona.

Distància: 10,1 km. Desnivell: 482 m.

Dificultats que hi pot haver i altres qüestions a tenir en compte:

L'excursió no presenta dificultats especial, transcorre principalment per pistes forestals i camins amples i ben marcats.

Els únics punts delicats són el **un parell de vegades que cal creuar, i seguir, un camí asfaltat molt poc transitat.**

Cal que els pares vigilin i es responsabilitzin dels seus fills. Al llarg de l'excursió s'ha previst fer algunes parades de REAGRUPAMENT. Cal que tothom les respecti en benefici del grup. Els adults responsables dels menors hauran de vetllar per la seva seguretat. No es pot córrer durant el trajecte. Els menors no han de passar al davant de la persona que se situarà al capdavant i que farà el guiatge de l'itinerari. Vetlleu-ho, si us plau.

Descripció de l'itinerari (Opció General):

Itinerari revisat sobre el terreny el setembre de 2018

El punt de partida de l'excursió d'avui és el Castell de Mediona, segons indica la Wikipedia, el castell ja apareix documentat l'any 1011, i està molt lligat al llinatge dels Mediona.

“Les restes que es veuen actualment pertanyen a èpoques diverses. Les construccions més antigues són una bestorre semicircular de 5 m de llarg per 3 m d'ample destruïda al nivell del que fou el primer pis i un recinte que s'estén cap a l'est amb un mur d'un gruix de 120 cm. El clos rectangular fou ampliat en una època primerenca cap a llevant i resseguint tot el cim del pujol. A l'extrem oriental hi ha restes d'una altra bestorre, i d'una cisterna. Algunes d'aquestes fortificacions són fetes amb un aparell que recorda l'«opus spicatum» i es datarien del segle X. Les ampliacions poden ser posteriors.

A finals del segle XIII o començament del XIV es produeix una segona fase constructiva que correspon a una colla d'edificis que fortifiquen l'extrem sud-oest amb murs que enllacen la bestorre del segle X amb un baluard de tàpia d'1,20 m d'ampla per 2,40 m de llarg i 1,20 m d'alçada, sobre un sòcol de carreus, troneres i forats per canalitzar l'aigua. El baluard enllaça amb una sala gòtica rectangular, amb 5 basaments d'arcs apuntats.

En una tercera fase constructiva es destruïren parcialment la sala gòtica i el baluard. El segle XV s'edificà una torre quadrada amb almenys dos pisos superiors datada pels materials ceràmics trobats en l'excavació. Són segurament també del segle XV una altra torre quadrada i la porta d'accés al conjunt del castell situats a l'extrem nord-est en el camí que segueix el curs del riu Mediona. Dins del clos fortificat hi ha l'església del castell dedicada a Santa Maria; és d'una nau amb volta apuntada gòtica i absis poligonal (segle XIV). S'hi venera el sant Crist de Mediona. Fou incendiada l'any 1936 i reconstruïda l'any 1940.”

En els últims anys el castell ha aconseguit diverses activitats, entre elles una casa de colònies. Avui en dia encara està habitat, entre les activitats que ofereixen hi ha visites guiades, àpats i celebracions.

El castell domina un pas estratègic, damunt l'antic camí que va de Sant Joan a Sant Quintí de Mediona, que unia la costa amb la Catalunya interior.

Sortim des del castell, resseguint l'edificació principal per la seva dreta tot prenent un camí que amb un fort pendent baixa cap a la Riera de Mediona. El camí, en alguns trams una mica aeri, va fent ziga-zagues entre les restes d'antigues construccions medievals que formaven part de les defenses del castell (hi podem distingir alguns arcs, torres, escales excavades a la roca,...), a mesura que baixem podem observar les imponents parets de l'altre vessant i del curs del torrent del Duc. Una vegada a baix, a tocar del llit de la riera que quan vam anar a preparar l'excursió estava completament sec, es trobem la carretera vella de Sant Quintí, un camí amb marques de PR (grogues i blanques) que uneix les poblacions de Sant Joan i Sant Quintí de Mediona, nosaltres el seguim cap a la dreta.

Aquest tram de la riera és molt bonic, passa ben encaixonada entre altes parets de roca i presenta una vegetació interessant. Mentre seguim el camí podem observar diverses vies d'escalada, amb, fins i tot, alguna corda fixa instal·lada. El camí va creuant la riera que tenim ara a l'esquerra ara a la dreta. Poc després d'un d'aquests creuaments ens trobem amb una curiosa balma.

Poc després de creuar un torrent, que en dies de pluja deu formar un bonic salt d'aigua, fem cap a la continuació de la carretera encimentada que hem seguit per arribar al castell (!!compte amb la canalla!!). Un pal indicador ens informa que estem a les Parellades de l'Obac. La seguim uns pocs metres cap a la dreta, per prendre de seguida una camí ample que puja a l'esquerra.

En aquest tram la pendent no és gaire forta, però la pujada és sostinguda, no hem de tenir pressa, si ens hi fixem, a la nostra esquerra podem veure les ruïnes de les antigues masies de l'Obac. També, podem distreure'ns contemplant el vermellor de

la terra i els boscos que anem travessant. Podrem veure que majoritàriament caminem per dins de pinedes, però ens hem de deixar sorprendre pels canvis de colors i tonalitats que ens ofereixen alguns trams de bonics alzinars.

Poc després d'una cruïlla, de la que hem seguit cap a la dreta, agafem una drecera costeruda que s'enfila pel mig del bosc cap a l'esquerra, aquest corriol creua el camí que seguïem i suavitza una mica el pendent. Al cap de poc, tornem a desembocar amb la pista que ara seguirem cap a l'esquerra. Arribats a una nova cruïlla, si seguíssim recte tornariem cap el castell, però seria una llàstima ja que ens perdríem gran part de l'excursió, per això agafarem el trencall de la dreta, que segueix pujant cap a la Serra de les Clivelleres.

El camí fa una ample ziga-zaga, al cap d'uns quants metres, el deixem per prendre un corriol empinat que surt a la nostra esquerra, estem a punt de fer el tram més exigent de l'excursió, però potser també el més bonic. El camí transcorre pel bell mig del bosc, obrint-se, de tant en tant, per oferir-nos uns bones vistes aèries de Sant Joan de Mediona, i una ample panoràmica de Montserrat.

Arribem a dalt i el camí s'eixampla i planeja. Són en un altiplà coronat pel Turó

de les Clivelleres, el nostre objectiu. Per arribar-hi cal estar atents per trobar un sender emboscacat que surt a l'esquerra (esperem que conservi la fita que hi vam deixar) i que ens porta al vèrtex geodèsic que marca el punt més elevat. Des d'aquí la vista no és gaire bona, però si continuem uns metres més endavant, si el dia és clar, se'ns obren les vistes sobre l'Alt Penedès i els cims que l'envolten (Olèrdola, Pic de l'Àliga, el Castellot, el Montmell, l'ermita de la Mare de Déu de Foix,...).

Després de gaudir de les vistes, desfem el sender fins a retornar a la pista, i la seguim, ara cap a l'esquerra, en el mateix sentit que portàvem. De seguida fem cap a una altra pista, que seguim de baixada cap a l'esquerra. Al primer revolt que trobem, deixem la pista per continuar per un camí més agradable que va per dins del bosc i que ens portarà de dret cap a les restes de la masia de les Clivelleres.

Des d'allà retornem a la pista principal que hem deixat abans. Aquesta avança a tocar d'un bosc sobrepoblat de pins joves, segurament producte de la recuperació d'algun dels incendis que hi va haver a la zona.

Si estem a l'aguait, podem veure, a fons, Sant Quití de Mediona i, una altra vegada, la serra de Montserrat. Si encara ens hi fixem una mica més, podrem observar, a la nostra esquerra, els in comptable marges, molt d'ells menjats pel bosc, de les antigues terrasses que, salvant al fort pendent, permetien conrear la terra.

Aquest tram de pista és llarg i molt recte, i tot i que és de baixada, resulta una mica feixuc.

Després de deixar alguns trams de pista que baixen a la dreta, arribem a una zona més urbanitzada, amb alguns revolts encimentats per salvar el pronunciat pendent. Ens trobem amb les primeres cases d'una urbanització rural, i ens trobem un pal indicador que ens informa de la proximitat del castell. Per evitar creuar la urbanització, agafarem un seguit de camins que la van resseguint pel seu límit exterior, tot passant a tocar d'algunes cases (compte amb el gossos!!). Anem al costa d'una línia elèctrica de baixa tensió, que en alguns trams ha perdut el cables, segurament algun canvi de plans en la construcció.

Arribem finalment a la carretera que hem seguit per arribar amb cotxe al Castell, i que hem de seguir, de

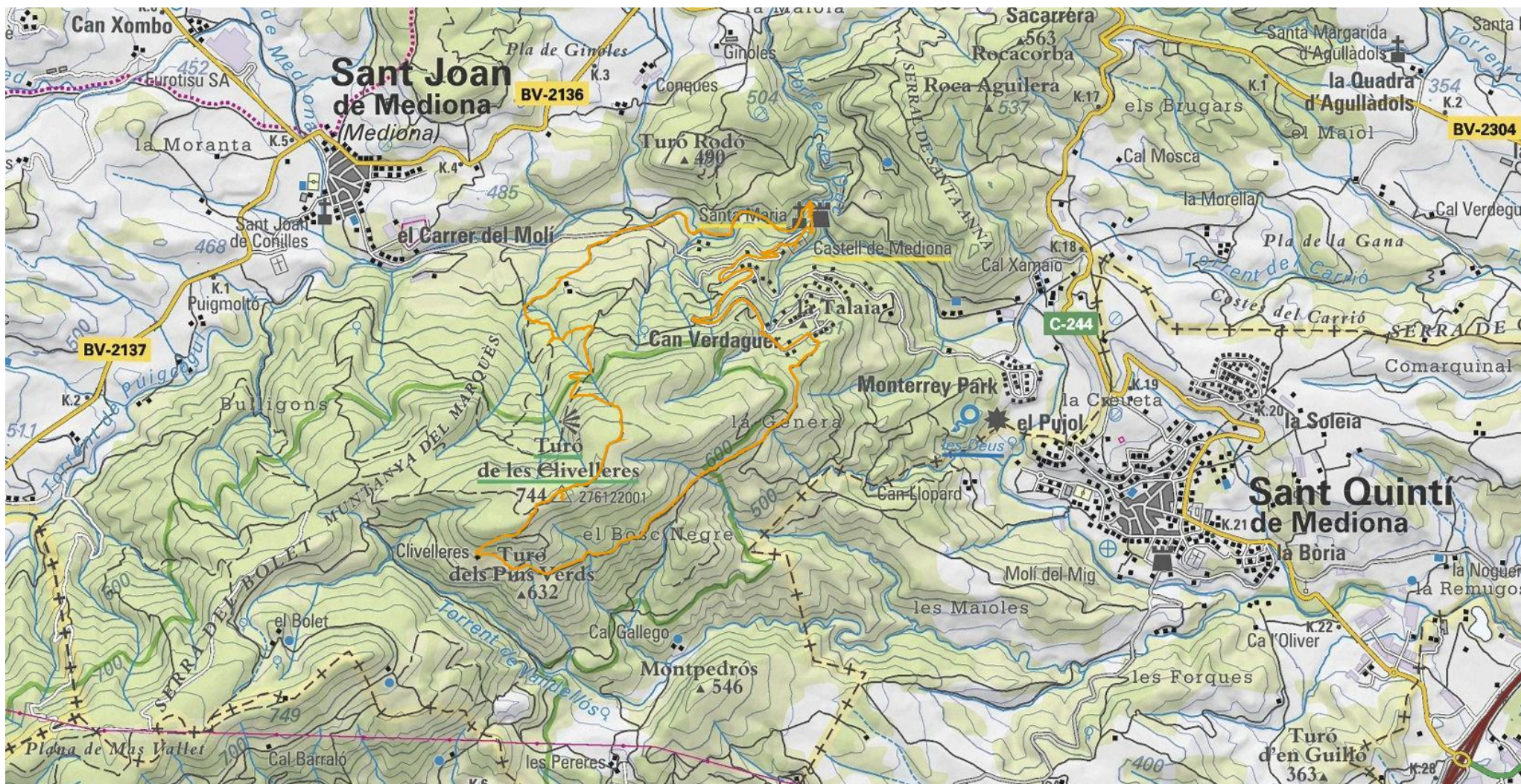

baixada, uns 700m. Tot i que, com hem dit abans, la carretera és poc transitada, cal anar en compte amb el nens i els cotxes, circulant en fila índia pel marge esquerra de la via.

Cap el final tenim les primeres vistes aèries del Castell de Mediona i les seves torres. Agafarem el camí a la dreta, allà on s'eixampla la carretera, que ens portarà de nou al castell, tot passant pel costat d'una Torre quadrada, fins arribar a l'explanada on hem esmorzat, per començar, aquell qui ho desitgi, la visita guiada.

Descripció de l'itinerari (Opció Menuts):

En aquest sortida només està prevista una única opció.

NOTES:

1. Aquesta activitat de muntanya està organitzada pel Grup de Muntanya en Família (GMeF) de l'Agrupació Excursionista Talaia i s'adreça als membres de l'entitat adscrits al GMeF. D'acord amb allò que marca la legislació per a les activitats esportives¹, **tots els participants a les activitats del GMeF hauran de disposar de la llicència federativa de l'any en curs.** Els menors que participen en aquesta activitat de muntanya hauran d'anar acompanyats dels seus pares o altres familiars que se'n faran responsables.

¹ Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, i Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport.